

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 392/24
14.5.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ у већу састављеном од судија Јелене Стевановић, председника већа, Радмиле Радић и Иване Марковић Радојевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Ђорђе Добановачки, адвокат из Новог Сада, ул.Максима Горког број 6/5, против тужене ББ са боравиштем у ..., чији је пуномоћник Наташа Тошић Сремац, адвокат из Шапца, ул.Господар Јевремова број 3, ради накнаде штете, вредност предмета спора 450.000,00 динара, одлучујући о жалби тужене изјављеној против пресуде Другог основног суда у Београду П 3597/20 од 18.10.2023. године, у седници одржаној дана 14.05.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Другог основног суда у Београду П 3597/20 од 18.10.2023. године у ставу првом изреке.

ОДБАЦУЈЕ СЕ жалба тужене изјављена против става другог изреке пресуде Другог основног суда у Београду П 3597/20 од 18.10.2023. године, као недозвољена.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима поступка садржано у ставу трећем изреке пресуде Другог основног суда у Београду П 3597/20 од 18.10.2023. године, тако што се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужена да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 212.800,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема пресуде, под претњом извршења.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев, па је обавезана тужена да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде части и угледа исплати износ од 100.000,00 динара са законском затезном каматом, почев од 18.10.2023. године до исплате. Ставом другим одбијен је тужбени захтев у делу да се обавезе тужена да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде части и угледа исплати износ од још 350.000,00 динара са законском затезном каматом, почев од 18.10.2023. године до исплате. Ставом трећим обавезана је тужена да тужиоцу на

име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 225.700,00 динара.

Против наведене пресуде, жалбу је благовремено изјавила тужена, побијајући је у целости из свих законских разлога. Трошкове другостепеног поступка је тражила и определила.

Испитујући претходну дозвољеност жалбе, Апелациони суд је, с обзиром да тужена побија и део одлуке којим је одбијен тужбени захтев, оценио да за подношење жалбе у односу на став други изреке ожалбене пресуде, нема правни интерес, па је њена жалба, у том делу, одбачена као недозвољена, те је одлучено као у ставу другом изреке на основу одредбе члана 401 тачка 1 у вези члана 378 став 3 ЗПП.

Испитујући правилност побијане пресуде у делу у коме је жалба тужене дозвољена, на основу овлашћења из члана 386 Закона о парничном поступку-ЗПП (“Службени гласник РС” број 72/11, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23 др. закон), Апелациони суд је оценио да је жалба тужене делимично основана само у погледу одлуке о трошковима поступка.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које другостепени суд, пази по службеној дужности а жалбом се основано не указује на постојање неке друге битне повреде која је била или могла бити од утицаја на правилност побијана пресуде. Изрека пресуде је јасна и у њеном образложењу су дати потпуни разлози о битним чињеницама, тако да се она неосновано побија указивањем на битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужена је за лист “...”, бр....., на страни од 22-25, који је објављен дана ... гдоине, изјавила следеће: “Интересантно је да је ... ту исту ... често пљувао, нема шта није причао о њој и ..., почевши од тога да су долазили у студио да га моле за песму, да су оптерећени коментарима испод песама, друштвеном мрежом “Инстаграм”, прегледима и лајковима. Мислим да је време да ... за то сазна, јер није лоше знати са ким имаш посла и шта ти се ради иза леђа.”; “Тражио је да му дам све паре од “Youtube” прегледа или ће покушати да обори песму “...”. Хтео је из револта и на кварно да узме новац од мене, заборавивши да сам све испоштвала што је од мене тражио.”; “Састају се мој бивши сарадник и мој бивши муж и кују план како да направе посао, да уздигну себе, а да направе лошу слику о мени. ... који је пљувао мог бившег мужа, јер је знао да је исти био против “...” шурује одједном са истим. Ред је да ми се захвалите за све до сада, да престанеш да говориш оно што ти ... наређује, као и да ми се извините за то што ме пљујете због тога што вам нисам дала да ме пљачкате. Све у свему неки од мојих бивших пријатеља су се придружили ... и пакују ми заједно са њим, тачније на његову иницијативу. Он користи те моје бивше пријатеље и преко њих ствара лошу слику о мени.” Наведени интервју довео је до тога да се тужилац осећа лоше, узнемирено и забринуто, да га његове колеге, а пре свега певачи за то питају, те да се неки од његових сарадника другачије понашају, да је околина бурно реаговала, да је било различитих коментара, те да су га људи који га воле и подржавају негативно коментарисали, због тога што је тужена изнела, као и да јој једно време није писао музику због предметне изјаве тужене, односно да се то одразило на његов пословни ангажман. Такође, првостепени суд је утврдио да се ефекат

објављивања интервјуа, као последица ове објаве, одразила на тужиоца у виду психичких проблема, да се тужилац повукао у себе, изоловао се и није био способан да компоује, те да га људи нису пословно ангажовали као раније, односно у периоду годину дана након овог догађаја, те да није продао ниједну песму.

Имајући у виду овако утврђено чињенично стање, првостепени суд је применио одредбу члана 155 и 200 Закона о облигационим односима, закључивши да је тужена одговорна за нематеријалну штету, јер између њеног поступања и настале штетне последице и трпљења душевног бола на страни тужиоца постоји каузалитет. Према разлозима првостепеног суда тужена је предметним интервјуом који је дат у листу "...", те тиме био доступан широком кругу лица, повредила част и углед тужиоца, тако што је за њега изнела тврдње увредљивог и неистинитог карактера, које су довеле до тога да део њеног окружења промени понашање према њему, као и до тога да се тужилац потресе, да му то знатно утиче на редован живот, а да затим то утиче и на његову способност компоновања, те да му се услед објаве предметног интервјуа клијенти мање обраћају, прекидају сарадњу са њим, те да не добија препоруке од својих колега.

Чињенично стање је потпуно и правилно утврђено и оно се жалбеним наводима не доводи у сумњу. На правилно и потпуно утврђено чињенично стање првостепени суд је правилно применио материјално право, а за своју одлуку дао јасне и довољне разлоге, које, као правилне, прихвата и овај суд, као другостепени, те пресуду детаљно не образлаже на основу овлашћења из члана 396 став 2 ЗПП-а.

Неосновани су жалбени наводи тужене да првостепени суд није ценио, нити образлагао да ли прихвата као истинит исказ сведока новинара ВВ, имајући у виду да је првостепени суд у образложењу своје пресуде навео да је исказ сведока ВВ прихватио у целисти, оценивши га као логичан, објективан и аргументован, у сагласности са доказима приложеним уз тужбу, као и са исказом тужиоца, при чему сведок није износио било какве наводе или ставове који би указивали на пристрасност или заинтересованост у вези исхода поступка.

На правилност ожалбене пресуде нису од утицаја ни жалбени наводи тужене да нема доказа да је тужена приликом давања интервјуа новинару ВВ изјавила све како је објављено у листу "...” од ... године, имајући у виду да сведок ВВ, чији је исказ првостепени суд прихватио навео да он јесте мало парафразирао, али да је тужена сигурно све то помињала и да је то била суштина онога што је тужена рекла.

Без утицаја су жалбени наводи тужене да тужилац није доказао да је претрпео велике душевне болове, путем вештачења судског вештака. Наиме, правилно је првостепени суд применио одредбу члана 200 тачка 1 Закона о облигационим односима - ЗОО ("Службени лист СФРЈ" број 29/78, 39/85, 45/89 и 57/89, "Службени лист СРЈ" број 31/93, "Службени лист СЦГ" број 1/03 – Уставна повеља и "Службени гласник РС" број 18/20), која прописује, између осталог, право оштећеног да му се досуди правична новчана накнада, независно од накнаде материјалне штете, као и у њеном одсуству, у случају повреде угледа и части. При томе се има у виду да се част дефинише као субјективна категорија и као мишљење које човек има о себи као припадник одређене друштвене средине или друштвене групе, чије вредности је прихватио, а да углед представља мишљење које има средина и јавно мњење о личности и који је објективна

категорија.

Новчана накнада нематеријалне штете припада лицу које је због повреде осећаја части и друштвеног угледа претрпело психичке болове одређеног интензитета и трајања. Према томе, новчаном накнадном се не пружа обештећење за повреду личног добра, већ за секундарне последице у виду душевних патњи које су повредом изазване. Тако повреда наведених личних добара спада у правно релевантну штету. У сваком конкретном случају је потребно утврдити да ли је оштећени доживео душевне патње због повреде осећаја части и угледа.

Према томе, постојање узрочне везе између душевних патњи оштећеног и радњи којима су изазване душевне патње оштећеног је услов за постојање одговорности за накнаду штете. Међутим, овај вид штете не треба мешати са нематеријалном штетом за претрпљене душевне болове због умањења животне активности, која обухвата како умањење физичке, тако и умањење психичке животне активности, у ком смислу су неосновани жалбени наводи да је требало спровести вештачење од стране неуропсихијатра на околност психичких сметњи које су се појавиле код тужиоца.

Како основ одговорности тужене у конкретном случају евентуално може постојати само због повреде части и угледа тужиоца, а не и по другим основима које обухвата одредба члана 200 ЗОО приликом одлучивања о оваквом тужбеном захтеву не треба у оквиру доказног поступка налагати вештачење, већ уколико суд нађе да постоји узрочна веза између штете и штетне радње, која је у конкретном случају утврђена у доказном поступку, треба да се изјасни о висини нематеријалне штете у сваком конкретном случају на основу овлашћења из члана 232 ЗПП-а.

Правилно је првостепени суд одмерио и висину нематеријалне штете у износу од 100.000,00 динара за претрпљене душевне болове због повреде части и угледа, што представља адекватну моралну сатисфакцију, имајући у виду све околности конкретног случаја, као и врсту и обим штете тужиоца.

На досуђени износ тужиоцу је правилно досуђена и законска затезна камата, сходно члану 277 ЗОО-а, почев од дана пресуђења до исплате, као дана утврђења висине нематеријалне штете.

Апелациони суд је ценио и остале жалбене наводе, али их посебно не образлаже, јер налази да нису од утицаја на доношење другачије одлуке на основу овлашћења из члана 396 став 1 ЗПП-а.

Међутим, приликом одлучивања о трошковима парничног поступка, првостепени суд је погрешно применио одредбу члана 153 ЗПП-а приликом досуђивања таксе тужиоцу.

Наиме, првостепени суд је тужиоцу на име таксе на тужбу признао износ од 18.800,00 динара, колика је његова таксена обавеза, а не износ од 5.900,00 динара, колико му тужена има накнадити сразмерно успеху у спору, те је овај суд, као другостепени, признао укупне трошкове тужиоцу у износу од 212.800,00 динара, који обухватају трошкове на име састава жалбе и једног образложеног поднеска у износу од

по 13.500,00 динара, на име заступања пуномоћника из реда адвоката са приступом и паушалом на 8 одржаних рочишта износ од по 18.000,00 динара, на име трошкова постављања привременог заступника туженој износ од 30.000,00 динара, на име таксе на тужбу и пресуду у износу од по 5.900,00 динара, у складу са важећом Тарифом о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, важећом у време доношења одлуке о трошковима и Таксеном тарифом важећом у време настанка таксене обавезе.

Са свега изложеног, одлучено је као у ставу првом изреке, на основу овлашћења из члана 390 ЗПП-а, у ставу трећем члана 401 тачка 3 ЗПП-а, а како је тужила успела у жалбеном поступку у сразмерно незнатном делу, као у ставу четвртом, на основу овлашћења из члана 165 став 1 у вези члана 153 ЗПП-а.

**Председник већа-судија
Јелена Стевановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић